

ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТРАНСПОРТНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ТУРИСТІВ

Заруцька О.І.

Постановка проблеми. Ефективність транспортного обслуговування туристів у значній мірі залежить від реалізації принципів системного підходу до вирішення поставлених завдань. Системний підхід до забезпечення ефективності транспортного обслуговування туристів передбачає: визначення системної мети функціонування процесів транспортного обслуговування туристів; правильність формулювання науково-прикладних завдань; адекватність вибору методів дослідження та досягнення наміченої мети; оцінку та оптимізацію необхідних ресурсів; побудову математичних моделей, які характеризують взаємозв'язок між метою дослідження та засобами її досягнення і відповідними ресурсами.

Метою статті є дослідження системного підходу до забезпечення ефективності транспортного обслуговування туристів

Ефективність транспортного обслуговування туристів у значній мірі залежить від чіткості реалізації відповідного механізму, який у реальному середовищі функціонування забезпечує досягнення заданої мети.

Запропонований системний підхід до забезпечення ефективності транспортного обслуговування туристів дозволяє здійснити аналіз і синтез необхідних управлінських рішень, а саме:

- розробку організаційно-економічного механізму забезпечення ефективності транспортного обслуговування туристів;
- формування множини цілей (економічних, організаційних, технічних) функціонування процесів перевезення туристів;
- обґрунтування логічної схеми завдань, вирішення яких забезпечує досягнення заданої мети;
- вибір методів, алгоритмів та програмно-методичних засобів вирішення множини поставлених завдань;
- побудову математичних моделей, необхідних для вирішення у реальному середовищі функціонування поставлених завдань.

Важливе місце відводиться розробці організаційно-економічного механізму забезпечення ефективності транспортного обслуговування туристів, який характеризує систему взаємозв'язків транспортних підприємств різних видів транспорту між собою та із зовнішнім середовищем.

Основними показниками ефективності транспортного обслуговування туристів можуть бути:

- економічність процесу взаємодії елементів системи управління перевезеннями туристів;
- повнота та достовірність інформації, яка використовується в процесі формування та реалізації управлінських рішень;
- збереження і конфіденційність інформації;
- оперативність прийняття та реалізації управлінських рішень.

Ефективність транспортного обслуговування туристів формується під дією зовнішнього середовища (потреба в перевезеннях, дислокація місць відпочинку та туризму, наявність шляхів сполучення і т.і.) та внутрішніх чинників (наявність та стан ресурсів, рівень технології та організації, кваліфікація кадрів і т.і.), які впливають на забезпечення ефективності перевезень туристів.

Як відомо, ефективність транспортного обслуговування туристів характеризується відношенням результату до витрат, які забезпечують його отримання.

Організаційно-економічний механізм забезпечення ефективності транспортного обслуговування туристів передбачає узгодження та цілеспрямованість функціонування усіх учасників організаційно-технологічного процесу. Цілеспрямованість на високі кінцеві результати діяльності забезпечується за рахунок максимальної реалізації комплексних послуг, конкретизації чинників ефективності та якості, необхідні фінансово-економічні показники.

Організаційно-економічний механізм забезпечення ефективності транспортного обслуговування туристів включає такі елементи: напрями взаємодії суб'єктів та обмеження їх спільної виробничо-господарської і економічної діяльності; форми, методи і принципи взаємодії; правові норми, які регулюють взаємовідносини; функції управління, спрямовані на досягнення оптимальних умов взаємодії; забезпечення високої якості та ефективності транспортного обслуговування туристів.

Основою організаційно-економічного механізму забезпечення ефективності транспортного обслуговування туристів становлять фінансово-економічні, організаційні, адміністративні, соціальні та правові методи.

Фінансово-економічні методи включають в себе: формування та оптимізацію тарифів; оплату праці та стимулювання; кредитування; економічні санкції. Ці методи створюють нормальні економічні умови для реалізації взаємодії між суб'єктами господарської та економічної діяльності.

Організаційні методи забезпечують координацію взаємодії суб'єктів економічної діяльності (транспортні підприємства, оздоровчі та туристичні підприємства і т.і.).

Організаційно-економічний механізм забезпечення ефективності транспортного обслуговування туристів характеризує способи взаємодії між собою суб'єктів виробничо-господарської та економічної діяльності, з властивими їм відносинами, формами, методами і моделями впливу на економічні процеси діяльності.

Цей механізм відображає сутність відносин у системі транспортного обслуговування туристів з врахуванням конкретних умов і обставин.

На ефективність транспортного обслуговування туристів у значній мірі впливають різні чинники (рис. 1).

Рис. 1 Структурна схема взаємозв'язку основних чинників

Із приведеного рисунка видно, що ринкові чинники формують потреби суспільства в якісному транспортному обслуговуванні туристів.

Зовнішні чинники обумовлюють необхідність створення міжнародних нормативно-правових актів та стандартів стосовно транспортного обслуговування туристів, механізми та можливості участі наших перевізників на міжнародних ринках, взаємодію партнерів та інше.

Внутрішні чинники витікають із особливостей функціонування процесів і систем транспортного обслуговування туристів.

Інтенсифікація розвитку туризму та економічне зростання на Україні створюють необхідні умови для цілеспрямованого розвитку транспортного обслуговування, створення методичних аспектів супроводження процесів перевезення туристів.

Організаційно-функціональна модель взаємозв'язку елементів механізму забезпечення ефективності транспортного обслуговування туристів представлена на рис. 2.

Із рис. 2 видно, що механізм забезпечення ефективності транспортного обслуговування туристів

дозволяє вирішувати принципово нові задачі економічного характеру і створювати відповідні організаційно-функціональні структури по координації перевезень туристів різними видами транспорту, які об'єднують інтереси туристичних, оздоровчих підприємств і транспортних підприємств.

Важливою науково-прикладною задачею розвитку та вдосконалення процесів транспортного обслуговування туристів є вдосконалення технології та організації перевезень, широке впровадження засобів логістики, інформатики та обчислювальної техніки, методів координації в роботі туристичних, транспортних та оздоровчих підприємств і організацій.

Пріоритетними завданнями вирішення цієї науково-прикладної задачі є:

- Формування єдиного організаційно-економічного середовища транспортного обслуговування туристів;
- Розробка та впровадження організаційно-економічного механізму забезпечення ефективності транспортного обслуговування туристів;
- Розробка та впровадження методів, моделей та алгоритмів логістичного управління процесами транспортного обслуговування туристів;
- Забезпечення оптимальної координації в роботі туристичних, транспортних і оздоровчих підприємств;
- Інтеграція транспортного обслуговування туристів в світові та європейські відповідні структури;
- Створення гнучкої системи цін та тарифів на транспортні та інші супутні послуги.

Рис. 2 Схема організаційно-функціональної моделі взаємозв'язку елементів механізму забезпечення ефективності транспортного обслуговування туристів

Висновки. В статті викладені нові задачі економічного характеру і створені відповідні організаційно-функціональні структури по координації перевезень туристів різними видами транспорту.

Література

1. Балабанов И.Т., Балабанов А.И. Экономика туризма.-М.; Прогресс, 2003. – 160с.
2. Костюченко Л.М., Наапетян М.Р. Автомобільні перевезення у міжнародному сполученні – К.: Видавничий Дім «Слово», 2007, 588 с.